

Minimální preventivní program školy

školní rok 2023/2024

ZÁKLADNÍ ŠKOLA SVITAVY

T. G. Masaryka 27

odpovědný garant preventivního programu:

Bc. Vendula Kolísková,
školní metodička prevence

Obsah

1. Charakteristika školy.....	3
1.1. Základní informace a kontakty.....	4
1.2. Riziková místa.....	5
1.3. Vnitřní informační zdroje školy.....	5
1.4. Vnější informační zdroje školy.....	6
1.5. Analýza současné situace.....	7
2. Cíle preventivního programu školy na školní rok 2023/2024.....	9
2.1. Dlouhodobé cíle.....	9
2.2. Krátkodobé cíle.....	9
3. Spolupráce v rámci školy.....	11
3.1. Činnost ŠPP.....	11
3.1.1. Činnost školní metodičky prevence.....	11
3.1.2. Činnost výchovné poradkyně.....	12
3.1.3. Činnost speciálních pedagožek.....	13
3.2. Spolupráce s pedagogy.....	13
3.3. Spolupráce se zákonnými zástupci.....	14
3.4. Spolupráce se žáky.....	15
3.5. Vzdělávání týmu.....	15
4. Prostředky k dosažení cílů preventivního programu školy.....	16
4.1. Specifická primární prevence.....	16
4.2. Nеспецифická primární prevence.....	19
5. Evaluace.....	21
5.1. Preventivní aktivity za šk. rok 2022/2023.....	22
5.2. Specifická primární prevence.....	22
5.3. Nеспецифická primární prevence.....	24
5.4. Tabulka výskytu RCH.....	25
5.5. SWOT analýza.....	26
5.6. Dokumentace.....	28

1. Charakteristika školy

Název školy	Základní škola Svitavy
Adresa	T. G. Masaryka 27, Svitavy, 568 02
Zřizovatel	Město Svitavy, T. G. Masaryka 25, 568 02 Svitavy
Email	jiri.sehnal@tgm-svitavy.cz
Telefon	734 516 082 (sborovna)

Naše škola se nachází ve Svitavách. Jedná se o plně organizovanou školu, poskytuje vzdělání žákům od 1. do 9. ročníku. Počtem žáků se řadí mezi středně velké školy, v současné době školu navštěvuje 316 žáků. Školu navštěvují žáci z blízkého okolí a dojíždějící žáci z okolních vesnic. Spolupracujeme se základními školami ve Svitavách a přilehlých vesnicích. Jsou zde žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, ale i žáci nadaní nebo žáci bez specifického postižení.

V minulých letech se podařilo zajistit příznivé klima školy, na němž má velký podíl předmět FIE (Feuersteinovo instrumentální obohacování, které je v současnosti označováno jako MIU – Metoda instrumentálního uvědomování), součástí ŠVP se stalo v roce 2015. V současné době se MIU stalo součástí výuky žáků od 1. třídy. Na škole působí 43 pedagogických pracovníků, z toho je 12 asistentů. Učitelé a asistenti pedagoga jsou k žákům laskaví, nároční a důslední, vyžadují vzájemný respekt. Žáci učitelům důvěřují a svěřují se s případnými problémy. Vzájemné vztahy mezi žáky jsou přátelské, většinou se dobře znají, jsou kamarádi. Na žáky kladně působí dobré vztahy mezi pedagogickými pracovníky navzájem a také vztahy pedagogických pracovníků s vedením školy. Většinou chodí do školy rádi, nepocítují strach, chtějí se učit.

Děti vědí, že kromě povinností mají na škole také svá práva, jsou vedeny k samostatnosti, tvořivosti, uvědomování si morálních hodnot, utváření svých vlastních hodnotových žebříčků, rozvíjení dobrých vzájemných vztahů v kolektivu, zdravému sebeprosazení, sebedůvěře, sociálním a komunikačním dovednostem. Od 1. ročníku je toto posilováno také díky předmětu Metoda instrumentálního uvědomování.

Pozorně monitorujeme všechny vlivy prostředí a rizikové faktory, které na děti působí, reagujeme na ně a snažíme se, aby se děti na naší škole cítily bezpečně. Díky tomuto přístupu se nám daří předcházet větším projevům šikany a dalším sociálně nežádoucím jevům. Snažíme se vytvořit vztahy mezi staršími a mladšími žáky, aby se navzájem znali a pomáhali si. Využíváme k tomu společných sportovních aktivit, projektových dní, dílniček, odpoledních akcí školy, divadelních představení a dalších. Nezastupitelnou roli zde má i

školní družina, kterou žáci mohou navštěvovat až do 5. ročníku. Máme širokou nabídku volnočasových aktivit, prevenci sociálně-patologických jevů se také věnujeme v rámci vyučování. Navíc pravidelně zajišťujeme preventivní programy na míru u organizací, se kterými dlouhodobě spolupracujeme. V současné době jsme navázali dlouhodobou spolupráci s organizací Centrum primární prevence Pardubického kraje SEMIRAMIS z.ú.

Při škole pracuje Školní rada, jež pomáhá usnadňovat vzájemnou komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci a zároveň ovlivňuje i její řízení.

1.1. Základní informace a kontakty

Vedení školy

Ředitel školy	Mgr. Jiří Sehnal, DiS.	jiri.sehnal@tgm-svitavy.cz 731 463 782
Zástupkyně ředitele	Mgr. Petra Judová	petra.judova@tgm-svitavy.cz 730 585 657

Školní poradenské pracoviště

Na škole působí školní poradenské pracoviště (dále jen ŠPP), které sestává z výchovné poradkyně, školní metodičky prevence (ŠMP) a tří školních speciálních pedagožek.

Funkce	Jméno	Kontakt	Konzultační hodiny
Vedoucí ŠPP		734 516 082	
Výchovná poradkyně	PaedDr. Vlasta Holická Kosková	vlasta.koskova@tgm-svitavy.cz	pondělí 14:00 – 15:00
Školní metodička prevence	Bc. Vendula Kolísková	vendula.koliskova@tgm-svitavy.cz	pondělí 13:30 – 14:30
Speciální pedagožka	Mgr. Ivona Šedá	ivona.seda@tgm-svitavy.cz	pondělí 13:30 – 14:30
Speciální pedagožka	Mgr. Marcela Slaninová	marcela.slainova@tgm-svitavy.cz	pondělí 13:30 – 14:30
Speciální pedagožka	Mgr. Jaroslava Herbrichová	jaroslava.herbrichova@tgm-svitavy.cz	pondělí 14:00 – 15:00

Konzultační hodiny všech zmíněných osob výše a všech pedagogů jsou po předchozí domluvě. Konzultace pro rodiče jsou po předchozí telefonické nebo emailové domluvě.

1.2. Riziková místa

Škola vnímá potřeby žáků, rodičů a pedagogů. Bezpečí je nepostradatelnou součástí těchto potřeb. V prostorách školy pedagogičtí pracovníci zajišťují pravidelný dohled od příchodu žáků do školy až po jejich odchod. Riziková místa, kterými mohou být šatny, toalety, tělocvična či školní hřiště, jsou pod zvýšeným dozorem.

1.3. Vnitřní informační zdroje školy

Hlavními vnitřními informačními zdroji jsou:

Školní řád – součástí jsou Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Metodická nástěnka – Nástěnka je umístěna před sborovnou v 1. patře školy. Na nástěnku jsou během roku umísťovány důležité informace, letáky a kontakty z oblasti prevence RCH.

Webové stránky školy – Všechny důležité informace jsou zveřejněny na stránkách školy: <https://tgm-svitavy.cz/>. Je zde umístěn MPP, Krizový plán školy, Školní řád, důležité kontakty na vedení školy a také na tým ŠPP.

Třídní schůzky, konzultační hodiny – rodiče jsou na prvních třídních schůzkách seznámeni s činností ŠPP. Žáci i jejich rodiče mají kromě telefonického kontaktu možnost navštívit jednotlivé vyučující, výchovnou poradkyni, školní metodičku prevence v rámci konzultačních hodin, v případě potřeby je možné domluvit i jiný termín schůzky.

Schránka důvěry – Ve škole je zřízena **schránka důvěry** v podobě emailové adresy (skolni.poradna@tgm-svitavy.cz), ke které mají přístup všichni pracovníci ŠPP. Na začátku školního roku je žákům školy v třídnických hodinách poskytnuta informace o této schránce. Třídní učitelé žákům také rozdají vizitky s emailovou adresou. Ty jsou dále rozmístěny na dvou místech ve škole – v přízemí školy u vstupu a v prostoru před sborovnou. Leták s informací je umístěn také na metodické nástěnce, která je umístěna před sborovnou.

Kromě schránky důvěry ve škole TU na začátku školního roku informuje žáky o projektu „**Nenech to být**“, do kterého je naše škola zapojena (www.nntb.cz). Jeho smyslem je nabídnout dostupný, bezpečný prostor pro nahlášení případu, kdy je někomu nebo má být někomu ubližováno, nebo pro případ nahlášení problémů v kolektivu. Funguje na principu schránek důvěry, avšak v elektronickém prostředí. Oznamovat tedy lze odkudkoliv bez obavy, že někdo někoho uvidí. Poskytuje možnost rychlého odhalení negativních vztahů ve školním prostředí a tím umožňuje minimalizovat rizika spojená se šikanou. Školní metodické prevence bude doručena zpráva ve chvíli, kdy někdo oznámí podnět, kterým je třeba se ve škole zabývat.

Odborná a metodická literatura, časopisy a další materiály dostupné ve škole – informační zdroje jsou k dispozici pro žáky i pro učitele. Jedná se zejména o odbornou literaturu zaměřenou na primární prevenci a výchovné poradenství. Filmy na videokazetách a DVD týkající se problematiky drog a jiných rizikových faktorů jsou k dispozici u ŠMP, nebo na společném disku školy. Odborné knihy a filmy je možné zapůjčit a použít ve výuce.

1.4. Vnější informační zdroje školy

Na škole spolupracujeme v rámci prevence s různými organizacemi. Chceme jako škola pomáhat ve všech možných směrech prevence RCH. K tomu je potřeba mít zajištěnou kvalitní spolupráci. V oblasti prevence využíváme preventivních programů od **PPP a SPC Ústí nad Orlicí**. S PPP a SPC ÚO spolupracujeme také v rámci pedagogicko-psychologické pomoci při výchově a vzdělávání žáků. V případě potřeby využíváme také možnosti supervize pedagogů a asistentů pedagoga. V rámci preventivních programů také spolupracujeme s organizací **SEMIRAMIS**, která nám poskytuje dlouhodobé programy primární prevence. Tyto programy probíhají vždy dvakrát za školní rok. Začíná se ve čtvrtém

nebo šestém ročníku a postupuje se až do ročníku devátého. Dále spolupracujeme se **Střediskem výchovné péče ALFA**, které je pro nás důležitým partnerem při řešení problémového chování dětí. Zajišťují nám konzultace ohledně problémového chování konkrétního dítěte, popřípadě náslech v hodinách s poskytnutím zpětné vazby. Dále nám nabízí možnost umístění dítěte do stacionáře, kde s dítětem intenzivně pracují odborníci střediska.

Dále škola spolupracuje s:

- pracovišti OSPOD
- koordinátorem prevence kriminality (PhDr. Erichem Stündlem)
- evangelickým farářem (p. Řehákem)
- lékaři, pediatry, psychology, psychiatry, městskou policií, státní policií, městským soudem, Střední zdravotnickou školou Svitavy, SVČ Svitavy – Tramtáryje a dalšími organizacemi, zabývajícími se prevencí sociálně-patologických jevů (Centrum J. J. Pestalozziho, Bonanza Vendolí, Květná zahrada, ...).

Dalšími vnějšími zdroji jsou např.:

- webové stránky MŠMT www.msmt.cz, www.prevence-info.cz, www.odrogach.cz, www.drogy-info.cz, www.adiktologie.cz, webové stránky odborných zařízení v regionu atd.,
- odborná pomoc, internetové poradenství pro ŠMP a pedagogy v oblasti prevence,
- přehled vzdělávacích programů pro ŠMP a ostatní pedagogické pracovníky,
- přehled volnočasových aktivit v regionu.

Důležité kontakty se nacházejí v tištěné verzi u ŠMP a na nástěnce ŠPP.

1.5. Analýza současné situace

Škola cílevědomě buduje otevřené a klidné sociální klima a prostředí příznivé pro rozvíjení pozitivních vzájemných vztahů v žákovských kolektivech i mezi žáky a pedagogy. Bezpečné prostředí je totiž v prevenci rizikového chování základní podmínkou. V rámci naší výuky se tedy snažíme vytvářet co nejlepší podmínky pro všechny žáky školy, a to i pro žáky talentované, i pro ty se specifickými vzdělávacími potřebami. Pro budování dobrých vztahů v kolektivu využíváme často skupinovou práci. Žáci tak velkou část vyučování spolupracují ve dvojicích, ve skupinách i ve skupinách napříč třídami. Učitel spolupráci věnuje pozornost,

podporuje naslouchání, kompetenci týmové práce, řešení konfliktu (učitel podporuje odpovědnost žáka za řešení konfliktu). Žáci se učí vést diskusi, vyjadřovat své názory, naslouchat druhým a vhodným způsobem reagovat na kritiku. Kritickému a kreativnímu myšlení žáky učíme při práci ve skupinách, hraní rolí, při vytváření myšlenkových map. Při řešení modelových situací se pak setkávají s řešením problémů, učí se rozhodovat. Každé pondělní ráno probíhají od 5. ročníku Třídnické hodiny. V ostatních třídách se žáky pracujeme v rámci komunitního kruhu, kde spolu s dětmi diskutujeme, sdílíme své pocity, obavy, radosti, zážitky, podněty k životu třídy, klademe otázky. Naše metody práce stavíme na aktivní činnosti žáků, na vlastním poznávání a objevování.

Prevence rizikového chování žáků je součástí komplexního výchovného působení celého pedagogického sboru. Jeho základem je klidné a věcné řešení drobných každodenních problémů, přiměřené a výchovně účinné reakce na běžná porušování Školního řádu a promyšlená strategie předcházení závažnějším rizikovým jevům, případně jejich neodkladné řešení i v součinnosti s týmem ŠPP a externími spolupracovníky.

Ve spolupráci s vyučujícími průběžně sledujeme výskyt rizikového chování a ve shodě s vedením školy tyto situace řešíme. Nejčastěji řešené problémy souvisejí s kázeňskými problémy a absencemi ve výuce a následným neprospíváním žáků. Napjaté vztahy mezi žáky nebo situace směřující k sociálnímu vyloučení jednotlivců řešíme individuálně, většinou ve spolupráci s týmem ŠPP, popřípadě se SVP ALFA Svitavy. Ojedinele se vyskytují případy požívání alkoholu a kouření na školních akcích, které řešíme ve shodě se Školním řádem. V minulém školním roce se nám rozmohly případy sebepoškozování, které byly náležitě řešeny se zákonnými zástupci a SVP ALFA Svitavy. Dále jsme na konci minulého školního roku řešili užívání elektronických cigaret, které se rozmohlo téměř na celém 2. stupni. Situaci jsme řešili individuálně se žáky za přítomnosti členů ŠPP a také vedení školy. Situace si žádala také přítomnost Policie ČR, kterou jsme vyrozuměli o celé vzniklé situaci. Žákům byly uděleny náležité kázeňské postihy. V posledních letech sledujeme u žáků obou stupňů prudký nárůst nadužívání technologií, především pak mobilů a počítačů. Velkou pozornost věnujeme klimatu a vztahům v jednotlivých třídách. I když se neseťkáváme s případy šikany, snažíme se v žácích podporovat vzájemnou toleranci a vnímavost vůči ostatním. Každoročně realizujeme programy primární prevence. Programy jsou určeny žákům všech ročníků a jsou zaměřeny dle aktuální situace ve třídě.

2. Cíle preventivního programu školy na školní rok 2023/2024

Preventivní program školy vytváří předpoklady pro primární prevenci rizikového chování. Za hlavní předpoklady považujeme:

- podílet se neustále na udržení a na dalším rozvoji současného pozitivního klimatu školy,
- přimět a podporovat děti ve zdravém životním stylu,
- vytvářet hodnotový systém školy, kde jsou žáci vedeni k humanistickým postojům, pěstování právního vědomí, morálních a mravních hodnot,
- nabídnout dětem dostatek školních i mimoškolních aktivit (s různým zaměřením).

2.1. Dlouhodobé cíle

- pracovat i nadále na dobrém klimatu ve třídách a pozitivním a bezpečném klimatu celé školy,
- pokračovat ve výchově ke zdravému životnímu stylu,
- udržet nabídku volnočasových aktivit nabízených školou,
- pravidelně mapovat situace ohledně rizikových forem chování na škole,
- vést záznamy o preventivních aktivitách školy pomocí systému evidence na webu www.preventivni-aktivity.cz,
- zachovat dobrou spolupráci s rodiči a jejich zapojení do aktivit školy,
- zvýšit informovanost rodičů ohledně rizikového chování – pomocí webových stránek, rodičovských schůzek, tištěných materiálů, nástěnky prevence, aj.,
- udržet zainteresovanost třídních učitelů v prevenci,
- zvýšit praktické dovednosti pedagogů školy v oblasti prevence rizikového chování,
- zajistit provázání ročníků – prevence šikany (projektové dny, umístění tříd),
- budovat knihovnu a videotéku pro potřeby ŠMP a ostatních pedagogů,
- rozšířit kontakty na instituce, organizace a odborníky zabývající se sociálně nežádoucími jevy.

2.2. Krátkodobé cíle

- zmapovat situaci na škole na začátku roku,
- vybrat společně s TU vhodné preventivní programy,
- stanovit konzultační hodiny ŠMP,

- seznámit žáky školy s osobou ŠMP a tím, co jim může nabídnout,
- nadále úzce spolupracovat se všemi členy školního poradenského pracoviště (ŠPP),
- pravidelně seznamovat kolegy s novinkami a informacemi z oblasti prevence,
- vzdělávat se v oblastech prevence,
- informovat rodiče a veřejnost o realizaci Preventivního programu školy – součást Výroční zprávy,
- pokračovat v boji proti kouření, požívání alkoholu, návykových látek, šikaně,
- pokračovat v pravidelných třídnických hodinách (od 4. ročníku) a komunitních kruzích v rámci výuky vedených TU (1. - 3. ročník),
- pokračovat ve spolupráci s PPP Ústí nad Orlicí aj.,
- pokračovat ve spolupráci s Centrem primární prevence Pardubického kraje SEMIRAMIS z.ú. a ve spolupráci dlouhodobě pokračovat,
- informovat o zapojení školy do projektu Nenech to být (online schránka důvěry) a o síti pomoci,
- vytipovat riziková místa a jejich sledování – čítárna, WC, šatna, chodby, školní zahrada,
- vést Deník prevence o doposud realizovaných krocích a aktivitách v prevenci, pravidelně vyhodnocovat informace získané od TU,
- vést evidenci výskytu rizikového chování a pravidelně kontrolovat jeho zápis u TU.

Postupy v případě nedosažení cíle spočívají např. v následujících opatřeních:

- Všem pedagogům, žákům a zákonným zástupcům je poskytována „zpětná vazba“ v případě neúspěšného (ale i úspěšného) řešení situace.
- Škola má stanovený postup při řešení šikany nebo dalších projevů rizikového chování podle metodického doporučení MŠMT (*Viz Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č. j. MSMT-21149/2016). MŠMT [online]. [cit. 2018-08-26]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/file/38988/>) a má vypracované krizové plány.*
- Všichni pedagogové jsou s krizovými plány předem seznámeni a v případě nutnosti je použijí.

3. Spolupráce v rámci školy

3.1. Činnost ŠPP

Na naší škole působí Školní poradenské pracoviště (ŠPP), které slouží k poskytování poradenských, konzultačních, preventivních a intervenčních služeb pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogy. ŠPP se skládá z výchovné poradkyně, metodičky prevence a tří speciálních pedagožek. Náplň pracovníků ŠPP se orientuje především na preventivní, diagnostické, intervenční a poradenské služby pedagogům, zákonným zástupcům a žákům. Všichni členové týmu spolu spolupracují a jejich činnosti se navzájem prolínají. Tým ŠPP se snaží pomáhat při zvládnutí a řešení výukových, výchovných a vztahových obtíží. Každý člen ŠPP si na začátku šk. roku stanoví konzultační hodiny, ve kterých je k dispozici těm, kteří potřebují.

Tým ŠPP se schází pravidelně 1x za týden, při výskytu závažného RCH ihned a dle potřeby se schází s vedením školy. V případě žádosti TU či výjimečné krizové situace bývají členové ŠPP přítomni během konzultace s rodičem.

3.1.1. Činnost školního metodika prevence

Metodické a informační činnosti

- Zajišťuje metodickou, koordinační a poradenskou činnost v problematice prevence rizikového chování, jakou je např. šikana, užívání návykových a psychotropních látek, záškoláctví, agresivita, rizikové sexuální chování, rizika školního neúspěchu aj.
- Zvyšuje všeobecnou informovanost mezi rodiči, učiteli a žáky tak, aby byla zajištěna maximální primární prevence těchto jevů.
- Vyhodnocuje varovné signály spojené s možností výskytu rizikového chování a poskytuje poradenskou činnost.
- Podílí se na tvorbě a naplňování Minimálního preventivního programu školy.
- Vede veškerou dokumentaci týkající se prevence RCH – deník metodika prevence, zápisy z jednání, evidence výskytu RCH, výkaznictví.
- Získává nové odborné informace a zkušenosti v oblasti prevence.

Poradenské činnosti

- Úzce spolupracuje s třídními učiteli a podporuje bezpečné a zdravé klima ve třídě a ve škole.
- Spolupracuje s TU na výběru preventivních aktivit.
- Vyhledává žáky s rizikem či projevy rizikového chování; poskytuje poradenské služby těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťuje péči odpovídajícího odborného pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli.
- Zajišťuje a organizuje výchovné a preventivní akce pro žáky.
- Spolupracuje se členy ŠPP a vedením školy.
- Organizuje přednášky a besedy spojené s uvedenou problematikou.

3.1.2. Činnost výchovného poradce

Metodické a informační činnosti

- Spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP) a se speciálně pedagogickými centry (SPC).
- Spolu se speciálními pedagožkami vyhotovuje IVP.
- Spolupracuje s rodiči integrovaných žáků.
- Zprostředkovává nové metody pedagogické diagnostiky a intervence.
- Ve spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky sleduje žáky s výukovými problémy.
- Poskytuje metodickou pomoc pedagogickým pracovníkům školy v otázkách kariérového rozhodování žáků, integrace, IVP, práce s nadanými žáky apod.
- Předává odborné informace z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy.
- Shromažďuje odborné zprávy a informace o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení a zajišťuje evidenci v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.
- Vede písemné záznamy umožňující doložení rozsahu a obsahu činnosti VP, navržených a realizovaných opatření.

Poradenské činnosti

- Poskytuje kariérové poradenství a individuální poradenskou pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků, tj. zejména poskytuje poradenství zákonným zástupcům a jejich dětem s ohledem na očekávání a předpoklady žáků (ve spolupráci s TU), spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními (PPP a SPC).
- Žákům a jejich rodičům zprostředkovává informace k přijímacímu řízení na střední školy a víceletá gymnázia.
- Zajišťuje administrativu spojenou s přijímacím řízením na SŠ a víceletá gymnázia.
- Koordinuje nabídku náborových akcí středních škol.

- Připravuje návrhy na další péči o žáky vyžadující zvláštní pozornost.
- Zprostředkovává diagnostiku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

3.1.3. Činnost speciálních pedagogů

Metodické a koordinační činnosti

- Připravují a průběžně upravují podmínky pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole – zajišťují speciálně pedagogické poradenské služby ve škole.
- Kooperují se školskými poradenskými zařízeními a s dalšími institucemi a odbornými pracovníky ve prospěch žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Připravují metodické činnosti pro pedagogy školy – specifika výuky a možnosti žáků dle druhu a stupně zdravotního postižení, návrhy metod a forem práce se žáky – jejich zavádění do výuky, instruktáže využívání speciálních pomůcek a didaktických materiálů.
- Koordinují a metodicky vedou asistenty pedagoga ve škole.

Diagnostické a intervenční činnosti

- Vyhledávají žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a zařazují je do speciálně pedagogické péče.
- Provádí diagnostiku speciálních vzdělávacích potřeb žáka (shromažďování údajů o žákovi, včetně anamnézy osobní a rodinné), analyzují získané údaje a vyhodnocují je.
- Vymezují hlavní problémy žáka, stanovují individuální plán podpory v rámci školy a mimo ni (druh, rozsah, frekvence, trvání intervenčních činností).
- Provádí, event. zajišťují krátkodobé i dlouhodobé individuální práce se žákem, popřípadě skupinou žáků (speciálně pedagogické vzdělávací činnosti, činnosti reedukační, kompenzační, stimulační).
- Podílí se na vytvoření individuálního vzdělávacího plánu (v kooperaci s třídním učitelem, učitelem odborného předmětu, s vedením školy, se zákonnými zástupci žáka, se žákem a s ostatními partnery podpůrného týmu uvnitř a vně školy).
- Průběžně vyhodnocují účinnosti navržených opatření, dle potřeby navrhnou a realizují úpravy.
- Upravují školní prostředí, zajišťují speciální pomůcky a didaktické materiály.
- Zabezpečují průběžnou komunikaci a kontakt s rodinou žáka (se zákonným zástupcem).
- Poskytují speciálně pedagogické poradenské intervence a služby pro žáky, zákonné zástupce a pedagogy školy.
- Komunikují s pracovníky specializovaných poradenských zařízení a dalších pracovišť.

3.2. Spolupráce s pedagogy

Spolupráce s pedagogy je nedílnou součástí pro fungování preventivního plánu. Třídní učitelé pravidelně (1x za měsíc) vykazují evidenci výskytu rizikového chování a v případě potřeby se setkávají se ŠMP a projednávají další postupy. Metodicka prevence mapuje výskyt aktuálních problémů ve spolupráci s TU. Na pedagogických radách jsou pak projednávány novinky ze světa prevence, aktuální problémy v rámci tříd a školy. Pedagogové, a hlavně TU jsou velmi důležitým článkem pro školní metodickou prevence, protože mohou včas odhalit rizikové chování žáků.

Pedagogický sbor by měl:

- spolupracovat s ŠMP na výběru vhodného preventivního programu pro danou třídu,
- provádět pravidelnou pedagogickou diagnostiku (včasné odhalení SPU či jiných postižení),
- soustavně věnovat individuální péči žákům s výukovými a výchovnými problémy i žákům talentovaným,
- aktuálně řešit jednotlivé případy problémového jednání ve spolupráci s členy ŠPP, vedením školy, zákonnými zástupci,
- informovat se o poradenských možnostech na škole i mimo školu (konzultační hodiny členů ŠPP, seznam odborných zařízení), pravidelně spolupracovat s odborníky (besedy, soutěže, ankety),
- vzdělávat se, účastnit se seminářů dle nabídky, provádět systematickou profesní přípravu, informovat se o základních příznacích užívání návykových látek a o jeho riziku, vychovávat ke zdravému životnímu stylu, učit základům etické a právní výchovy.

3.3. Spolupráce se zákonnými zástupci

Forma spolupráce se zákonnými zástupci je založena na pravidelné informovanosti ze strany třídních učitelů zejména na třídních schůzkách. Ty probíhají za přítomnosti žáků. Triády (učitel – žák – zákonný zástupce) jsou důležitou součástí hodnocení výchovně vzdělávacího procesu. Pravidelná informovanost o dění ve škole je také na webových stránkách školy, Facebooku nebo Instagramu. Dále pak na nástěnkách v budově školy. ŠPP je pro zákonné zástupce otevřená a nabízí možnosti konzultace. Zákonní zástupci mají tedy možnost kontaktovat jakéhokoliv pedagoga a členy ŠPP během celého školního roku a domluvit si osobní konzultaci.

Zákonní zástupci by měli:

- sledovat informace na webových stránkách školy,

- informovat se o závěrech z jednání Školské rady,
- informovat se o Preventivním programu školy,
- znát Školní řád a dodržovat povinnosti pro ně vyplývající,
- organizovat a kontrolovat volný čas dětí,
- denně kontrolovat informace uvedené v Edookitu (školním informačním systému) svého dítěte,
- zapojit se do školních akcí pro rodiče s dětmi,
- spolupracovat se členy školního poradenského pracoviště, znát konzultační hodiny,
- mít k dispozici kontakty na odborná zařízení.

3.4. Spolupráce se žáky

Spolupráce se žáky je navazována zejména v rámci třídnických hodin a komunitních kruhů, kde se probírají různá témata zaměřená na prevenci RCH a zdravý životní styl. Žáci také navštěvují různé preventivní akce a programy.

Žáci by měli:

- spolupracovat se spolužáky i žáky jiných ročníků (provázanost ročníků), spolupracovat s žáky Školního parlamentu (možnost podílet se na chodu školy, prevence šikany),
- účastnit se preventivních programů a besed s odborníky,
- účastnit se výtvarných a jiných soutěží tematicky zaměřených proti závislostem,
- využívat nabídky volnočasových aktivit školy (kroužky, stůl na stolní tenis o přestávkách, školní knihovna, čítárna, studovna, školní dvůr) i mimoškolních aktivit,
- zapojit se do výzdoby školy vlastními pracemi,
- navštěvovat filmová a divadelní představení, výstavy a další pořady,
- účastnit se školních výletů a kurzů, exkurzí a dalších školních aktivit (stmelení kolektivu),
- informovat se o prevenci prostřednictvím nástěnek s materiály,
- informovat se o konzultačních hodinách všech členů ŠPP,
- informovat se o možnosti obrátit se na odborníky,
- aktivně se zapojit do témat prevence ve výuce.

3.5. Vzdělávání týmu

Pedagogičtí pracovníci se během školního roku přihlašují na různá školení, zaměřená na práci s třídním kolektivem, třídním klimatem, jak efektivně komunikovat, spolupracovat, jak na třídnické hodiny, a taktéž si vybírají témata, která jsou pro každého pedagoga blízká v rámci jeho pracovního zaměření či seberozvoje. Přípravný týden v srpnu je zaměřen na teambuilding pracovníků školy, kde se pedagogové připravují, plánují a vzdělávají se na

následující školní rok.

V letošním školním roce se vybraní členové ŠPP zúčastní školení Dobronauti, které je zaměřené na konflikty mezi dětmi. Školní metodička prevence a výchovná poradkyně se každoročně účastní výjezdního setkání v Bělči nad Orlicí, kde se probírají novinky ze světa prevence, sdílí příběhy dobré praxe a školí v rámci nových témat prevence RCH. Tato setkání pořádá PPP a SPC ÚO. Dále pak probíhají online setkání během školního roku, které pořádá taktéž PPP a SPC ÚO. V případě potřeby škola také využívá možností supervize. Další školení si členové ŠPP vybírají během školního roku dle aktuálních potřeb a nabídek vzdělávání.

4. Prostředky k dosažení cílů preventivního programu školy

4.1. Specifická primární prevence

Specifická primární prevence je zajišťována formou preventivních programů (v rámci výuky, nebo organizovaných PPP Ústí nad Orlicí, Centrem primární prevence Pardubického kraje, SEMIRAMIS z.ú. a dalšími organizacemi). Programy jsou vybírány třídními učiteli ve spolupráci se ŠMP dle aktuálních potřeb třídy.

Návrh programů, které je možné absolvovat v jednotlivých ročnících, je uveden níže v tabulce.

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Posílení zdravých vrstevnických vztahů, tolerance mezi žáky, předcházení vzniku agrese a šikany								
		Dopravní výchova			Prevence	Prevence poruch		
					záškoláctví	příjmu potravy		
Prevence kouření, požívání alkoholu			Prevence sex. zneužívání	Prevence šikany	Prevence kyberšikany,	Prevence závislostí	Partnerství a vztahy, sex, antikoncepce	
					netolismus	Prevence užívání		

						alkoholu	
Program selektivní primární prevence – dle potřeby							
tabulka: Preventivní programy napříč ročníky							

Pro školní rok **2023/24** byly naplánovány tyto programy poskytované PPP a SPC Ústí nad Orlicí, SEMIRAMIS z.ú. a evangelickým farářem Tomášem Řehákem.

Třída	Třídní učitel/ka	název programu	poskytovatel programu	Typ RCH zaměření
1.A	Michaela Luňáčková	Začátek	PPP ÚnO	Adaptační program pro nově vzniklé třídní kolektivy
1.B	Petra Šimáková	Začátek	PPP ÚnO	Adaptační program pro nově vzniklé třídní kolektivy
2.	Jana Slezáková	Tajuplný ostrov	PPP ÚnO	Prevence vzniku rizikového chování v oblasti návykových látek – kouření, alkohol
3.	Agáta Bednárová	Stonožka	PPP ÚnO	Posílení zdravých vrstevnických vztahu a předcházení vzniku šikany agrese v kolektivu
		Dobronauti	Tým ŠPP	Prevence agresivního chování, předcházení agresi, mezilidské vztahy
4.	Jitka Skalická	VDPP II Vyplováme	Semiramis	Program všeobecné dlouhodobé primární prevence zaměřený na rizikové chování a zdravý životní styl

		Dobronauti	Tým ŠPP	Prevence agresivního chování, předcházení agrese, mezilidské vztahy
5.	Josef Lidmila	VDPP II Já mezi ostatními	Semiramis	Program všeobecné dlouhodobé primární prevence zaměřený na rizikové chování a zdravý životní styl Prevence agresivního chování, předcházení agrese, mezilidské vztahy
		Dobronauti	Tým ŠPP	
6.	Romana Bolhajová	VDPP II Vyplováme na II. stupni	Semiramis	Program všeobecné dlouhodobé primární prevence zaměřený na rizikové chování a zdravý životní styl
7.A	Filip Pekník	VDPP II Když se někdo topí	Semiramis	Program všeobecné dlouhodobé primární prevence zaměřený na rizikové chování a zdravý životní styl
7.B	Harald Čadílek	VDPP II Když se někdo topí	Semiramis	Program všeobecné dlouhodobé primární prevence zaměřený na rizikové chování a zdravý životní styl
8. A	Vlasta Holická Kosková	VDPP II Šaty dělají člověka	Semiramis	Program všeobecné dlouhodobé primární prevence zaměřený na rizikové chování a zdravý životní styl
8. B	Jaroslav Švihel	VDPP II Žijeme online	Semiramis	Program všeobecné dlouhodobé primární prevence zaměřený na rizikové chování a zdravý životní styl
9. A	Helena Pytlíková	O nemoci AIDS, sexu,	Evangelický farář Tomáš	Přednáška zaměřená na sexuální RCH, mezilidské

		lásce a věrnosti	Řehák	vztahy a problematiku nemoci AIDS.
9. B	Marcela Slaninová	O nemoci AIDS, sexu, lásce a věrnosti	Evangelický farář Tomáš Řehák	Přednáška zaměřená na sexuální RCH, mezilidské vztahy a problematiku nemoci AIDS.

Dále se žáci 9. tříd zúčastní výukového programu **Hrou proti AIDS** pořádaného Střední zdravotnickou školou Svitavy. Preventivní programy mohou být v průběhu školního roku doplňovány dle aktuální situace ve třídách.

Prevence probíhá také v rámci vyučovacích předmětů. Vyučující téma prevence rizikového chování probírají s žáky v rámci výuky, a to nejen formou přednášek, ale taktéž formou skupinové a projektové výuky, pohybových, prožitkových aktivit, besed s učiteli, externími přednášejícími nebo pomocí dotazníků či pracovních listů. Jednotlivá témata RCH vycházejí z ŠVP a jsou zařazeny v tematických blocích ve výuce.

K probírání témat prevence jsou využívány také třídnické hodiny. Témata třídnických hodin vybírají třídní učitelé dle vlastního uvážení, ale taktéž vychází z potřeb žáků.

4.2. Nespecifická primární prevence

Základním předpokladem pro dosažení cílů preventivního programu školy je přimět a podporovat děti ve zdravém životním stylu. Toho se snažíme dosáhnout tak, že:

- Poskytujeme dostatek pohybu v rámci vyučování (tělesná výchova), v 2. a 3. ročníku probíhá plavecký výcvikový kurz v rámci tělesné výchovy, pořádáme lyžařský výcvikový kurz pro žáky nejen 7. ročníku, nabízíme mnoho kroužků se sportovním zaměřením (pohybové aktivity, gymnastika, míčové hry), účastníme se a pořádáme mnoho sportovních soutěží (atletický čtyřboj žáků školy, olympijský odznak OVOV, sportovní turnaj ke Dni dětí aj.),
- Informujeme o zdravé výživě – v rámci vyučování (prvouka, přírodověda, výchova ke zdraví, výchova k občanství, přírodopis aj.) nebo v rámci externích preventivních programů, v podobě letáků, společenských her, účastníme se soutěží a programů se zaměřením na zdravou výživu (např. Zdravá 5, Zdravé zuby), účastníme se Den pro zdraví pro žáky 6. ročníku.

Podporujeme zdravé vztahy ve třídě, v ročníku i mezi ročníky, a to především těmito

aktivitami:

- Školní výlety (pro žáky 1. - 9. ročníku),
- Abonentní představení ve Východočeském divadle v Pardubicích (průběžně po celý rok),
- Projekt Adventní čas (adventní sobota a neděle) - celoškolská akce, zpěv na náměstí,
- Projekt Zážitekové dílny – celoškolská akce,
- Dětský den (připravují žáci 9. ročníku pro 1. stupeň),
- Exkurze do Prahy (v 5. a 8. ročníku),
- Exkurze Po stopách holocaustu 9. ročník,
- Škola jinak pro 8. ročníky,
- Adaptační kury pro 6. ročníky,
- Spolupráce s MŠ ČSA Svitavy
- Spolupráce s partnerskou školou v Žiaru nad Hronom (SK)

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami se věnujeme individuálně, školní speciální pedagožky poskytují individuální pohovory s těmito žáky. Pro bystré a nadané žáky nabízíme možnost absolvovat předmět Koumáci na prvním stupni.

Dalším předpokladem je, aby škola měla stanoven hodnotový systém, který vede ke správným postojům žáků. V rámci výuky je tedy potřeba vést žáky k osvojení klíčových kompetencí:

- vést k poznání smyslu a cíle učení, pozitivnímu vztahu k učení, kritickému hodnocení výsledků svého učení (kompetence k učení),
- vést k vnímání nejrůznějších problémových situací ve škole i mimo ni, rozpoznání a pochopení problému, vhodnému řešení problému, uvážlivým rozhodnutím, schopnosti je obhájit, zodpovědnosti za svá rozhodnutí a hodnocení výsledků svých činů (kompetence k řešení problémů),
- vyjádření své myšlenky a názoru, naslouchání promluvám druhých lidí, porozumění jim, vhodné reakce na ně, zapojení do diskuse, obhájení svých názorů a vhodné argumentaci, k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi (komunikativní kompetence),
- vést ke spolupráci ve skupině, utváření příjemné atmosféry v týmu, upevňování dobrých mezilidských vztahů, poskytování pomoci nebo ke schopnosti o ni požádat, přispívání k diskusi, respektování různých hledisek a názorů, vytváření si pozitivní představy o sobě samém (kompetence sociální a personální),
- vést k respektování přesvědčení druhých lidí, schopnosti vážit si jejich vnitřních hodnot, schopnosti vcítit se do situací ostatních lidí, odmítání útlaku a hrubého zacházení,

uvědomění si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí, chápání zákonů a společenských norem, uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu, zodpovědnému jednání, aktivnímu zapojení do kulturního dění a sportovních aktivit (kompetence občanská),

- vést k využití znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost (kompetence pracovní).

Velkou měrou k rozvoji těchto kompetencí přispívá předmět FIE.

Na úrovni komplexního dlouhodobého programu všeobecné prevence se Preventivní program školy skládá ze tří hlavních komponent:

- soubor pravidel pro zvýšení bezpečnosti dětí ve škole a na školních akcích (Školní řád, Krizový plán, dokumentace úrazů apod.),
- programy a předměty zaměřené na rozvoj dovedností pro život – rozvoj sociálních dovedností apod. (FIE),
- programy specificky zacílené na jednotlivé formy rizikového chování.

V rámci výuky či formou besed je zajišťován rozvoj dovedností pro život. Prevence jednotlivých typů rizikového chování se realizuje v rámci výuky nebo jsou zajišťovány preventivní programy na dané téma. V průběhu roku je možno pořádat tematické projektové dny nebo výstavy, a informovat tak žáky i rodiče o vybraných problémech ve větším měřítku. Projektové dny či odpolední aktivity jsou také vhodnou formou prevence šikany a podpory dobrých vztahů mezi žáky nižších a vyšších ročníků. Škola má dlouhodobě za cíl ještě více provázat vzájemné vztahy mezi žáky různých ročníků. Budou se účastnit různých projektových dnů a odpoledních aktivit, kde si budou pomáhat, nebo pro sebe vytvářet soutěže či představení.

5. Evaluace

V oblasti vyhodnocování dopadu preventivních aktivit na RCH žáků spolupracuje ŠMP s ostatními pedagogy, a především s TU. I přes občasný výskyt RCH se nám daří dlouhodobě minimalizovat výskyt RCH, a to především kvalitní prací TU při vedení svých pravidelných TH. V nich je kladen důraz především na budování klimatu třídy a posilování vzájemných vztahů.

K evaluaci preventivního programu používáme dle potřeby tyto metody:

- průběžné pozorování

- evidence výskytu rizikového chování (zaznamenává TU)
- rozhovory s účastníky
- diskuse s účastníky
- smajlíky – hodnocení úspěšnosti akcí mladšími žáky
- slohová či výtvarná práce na dané téma
- vedení vlastních záznamů – deník ŠMP
- individuální pohovory s učiteli
- schránka důvěry
- třídnické hodiny, komunitní kruhy

Na konci školního roku dochází k celoročnímu zhodnocení preventivního programu školy, které je součástí výroční zprávy školy a je uloženo u ŠMP. TU zaznamenávají během školního roku evidenci výskytu rizikového chování. Rovněž také průběžně zaznamenávají probraná preventivní témata, uskutečněné preventivní programy či výskyt jakéhokoliv rizikového chování. Tato evidence nám napomáhá monitorovat výskyt RCH v jednotlivých třídách. Je také podkladem pro záznam do systému **evidence preventivních aktivit (SEPA)**, který ŠMP každoročně vyhodnocuje. Do programu SEPA se dále evidují všechny uskutečněné aktivity za uplynulý školní rok a jejich reflexe. Tento systém nám výrazně napomáhá v evaluaci daného školního roku. Celý výkaz evidence preventivních aktivit je uložen u ŠMP.

5.1. Preventivní aktivity za šk. rok 2022/2023

Všechny naplánované preventivní aktivity ve školním roce 2022/2023 se nám podařilo uskutečnit. Některé musely být pouze přesunuty na jiné datum oproti původnímu plánu. Vzhledem k situaci (pandemické, nedostatek personálu PPP ÚO), která panovala v minulých letech je tato skutečnost pro školu velkým úspěchem. Preventivní aktivity byly pečlivě vybírány tak, aby naplňovaly požadavky dané třídy. Podařilo se nám tedy zařazovat témata, která byla aktuální a třídy ve většině případů výborně spolupracovaly. Ve školním roce jsme se snažili o to, aby byla nespécifická a specifická prevence vyvážená, což vedlo ke spokojenosti všech žáků a pedagogů.

5.2. Specifická primární prevence

Specifická prevence zahrnuje podpůrné aktivity a programy, které se zaměřují na jednotlivé formy RCH. Má jasně vymezenou cílovou skupinu, čas a prostorové ohraničení

realizace programu. V rámci specifické prevence byly uskutečněny tyto aktivity:

Třída	název programu	poskytovatel programu	Datum konání
I.	Začátek – adaptační program pro nově utvořené třídní kolektivy	PPP ÚnO	8.12.2022
II.	Stonožka – posílení zdravých vrstevnických vztahů, předcházení vzniku šikany a agrese	PPP ÚnO	11.1.2023
III.	Stonožka – posílení zdravých vrstevnických vztahů, předcházení vzniku šikany a agrese	PPP ÚnO	24.1.2023
IV.	Program VDPP prevence zaměřený na rizikové chování a zdravý životní styl	Semiramis z.ú.	5.12.2022, 5.5.2023
	Stonožka – posílení zdravých vrstevnických vztahů, předcházení vzniku šikany a agrese	PPP ÚnO	24.1.2023
V.	Program VDPP zaměřený na rizikové chování a zdravý životní styl	Semiramis z.ú.	12.12.2022, 5.5.2023
	Bolí, nebolí – zaměřeno na informovanost žáků o rizicích agresivního chování a šikany	PPP ÚnO	8.12.2022
VI.A	Program VDPP zaměřený na rizikové chování a zdravý životní styl	Semiramis z.ú.	12.12.2022, 26.5.2023
	Kybersvět – prevence kyberšikany a netolismu	PPP ÚnO	11.1.2023
	Adaptační kurz – Kurz zacílený na stmelení kolektivu nově vzniklých tříd – přivítání nových spolužáků a TU. Zařazují se stmelovací hry a sportovní aktivity.	SVČ Tramtáryje	12. – 14.9.2022
VI. B	Program VDPP zaměřený na rizikové chování a zdravý životní styl	Semiramis z.ú.	5.12.2022, 19.5.2023
	Kybersvět – prevence kyberšikany a netolismu	PPP ÚnO	24.1.2023
	Adaptační kurz – Kurz zacílený na stmelení kolektivu nově vzniklých tříd – přivítání nových spolužáků a TU. Zařazují se stmelovací hry a sportovní aktivity.	SVČ Tramtáryje	12. – 14.9.2022
VII. A	Program VDPP zaměřený na rizikové chování a zdravý životní styl	Semiramis z.ú.	28.11.2022, 19.5.2023
VII. B	Program VDPP zaměřený na rizikové chování a zdravý životní styl	Semiramis z.ú.	28.11.2022, 26.5.2023

VIII. A	Program SVP Alfa	SVP Alfa	2.,8.11.2022
	Do dna? – prevence rizikového chování spojeného s užíváním alkoholu	PPP ÚnO	24.1.2023
VIII. B	Program SVP ALFA	SVP Alfa	5.10.2022
	Do dna? – prevence rizikového chování spojeného s užíváním alkoholu	PPP ÚnO	28.4.2023
IX. A	Do dna? – prevence rizikového chování spojeného s užíváním alkoholu	PPP ÚnO	12.1.2023
	O nemoci AIDS, sexu, lásce a věrnosti – partnerství, vztahy, bezpečný sex a anikoncepce	Evangelický farář Tomáš Řehák	25.4.2023
	Hrou proti AIDS – témata bezpečného sexu a pohlavních chorob	Střední zdravotnická škola Svitavy	4.10.2023
IX. B	O nemoci AIDS, sexu, lásce a věrnosti – partnerství, vztahy, bezpečný sex a anikoncepce	Evangelický farář Tomáš Řehák	25.4.2023
	Hrou proti AIDS – témata bezpečného sexu a pohlavních chorob	Střední zdravotnická škola Svitavy	4.10.2022

Celý druhý stupeň a 5. třída se mimo výše zmíněných programů primární prevence zúčastnila také programu **Divadlo v angličtině „Offline“**, které bylo zaměřeno na zdravou komunikaci na internetu.

5.3. Nespecifická primární prevence

Nspecifická prevence byla cílena jako každý školní rok k fyzickému vyžití, zejména pak k pobytu na čerstvém vzduchu. Byly tvořeny především venkovní projekty či akce s komunitním přesahem, které organizovali pedagogičtí pracovníci, taktéž se na organizaci podíleli žáci.

Název aktivity	Popis aktivity	Datum konání
Škola jinak	Žáci 8.A Sportovní a týmové aktivity. Stmelování kolektivu.	19. – 22. 9. 2023
Škola jinak	Žáci 8.B Sportovní a týmové aktivity. Stmelování kolektivu.	26. – 29. 9. 2023

Abonentní představení v Pardubicích	Převážně pro žáky 7. ročníků.	Průběžně během školního roku
Spolupráce se Seniorcentrem	Napříč všemi ročníky, také v rámci družiny.	Průběžně během školního roku
Adventní čas	Celá škola – děti ze všech ročníků si mohou vyrobit Vánoční dekorace a dárečky. Zpívání na náměstí a ve Fabrice Svitavy.	22.12.2023
Lyžařský kurz	Žáci 7. ročníků	12.-17.2.2023
Spolupráce s MŠ ČSA	Valentýnský program,	Během školního roku
Exkurze Praha	Žáci 5. ročníku	11.5.2023
Exkurze Praha	Žáci 8. ročníků	12. – 13.4.2023 10. - 11.5. 2023
Exkurze po stopách holocaustu – Terezín	Žáci 9. ročníků	13. – 14.3.2023
Expedice na Slovensko	Žáci 6. ročníků – návštěva partnerské školy ve Žiaru nad Hronom. Cílem bylo poznat jinou školu a seznámit se s její výukou, učiteli a v neposlední řadě žáky.	19. – 22.6.2023
Dětský den	Pro žáky 1. stupně. Dětský den pro ně připravují žáci 9. ročníků.	2.6.2023
Sportovní den	Žáci 1. stupně	16.6.2023
Školní výlety	Celá škola – každý ročník si organizuje svůj vlastní výlet.	Během druhé poloviny června.

5.4. Tabulka výskytu RCH

Ročník	1	2	3	4	5.	6	7	8	9
Špatné vztahy mezi žáky (počet případů, nikoliv počet žáků)	0	2	2	13	0	0	2	3	0
Vyloučení určitých jedinců z kolektivu, ostrakizace (počet případů, nikoliv počet žáků)	0	0	0	4	0	0	1	2	1
Případy opakovaného záměrného psychického i fyzického ubližování (počet případů, nikoliv počet žáků)	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Případy využití elektronických prostředků (např. mobilní telefon, sociální sítě) k opakovanému záměrnému psychickému ubližování	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Ročník	1	2	3	4	5.	6	7	8	9
(počet případů, nikoliv počet žáků)									
Projevy rasismu a xenofobie (počet případů, nikoliv počet žáků)	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Slovní či fyzické útoky na pracovníky školy (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Záškoláctví (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Podezření na skryté záškoláctví (záškoláctví s vědomím rodičů) (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Rizikové chování ve sportu, rizikové pohybové aktivity, extrémní sporty atd. (výskyt u počtu žáků)	0	0	8	0	0	0	0	0	0
Rizikové chování v dopravě (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rizikové sexuální chování a nevhodné projevy sexuality (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	1	1	0	6	0
Poruchy příjmu potravy (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	2	0	0
Sebepoškozování a autoagrese (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Kriminální chování – přestupky, provinění, trestné činy (výskyt u počtu žáků)	0	0	2	0	0	1	0	0	0
Zanedbávání, zneužívání či týrání dítěte (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Užívání* tabáku (výskyt u počtu žáků) <i>*Pod termín „užívání“ zahrnujeme užití opakované i jednorázové, experimentování s látkou atd.</i>	0	0	0	0	0	13	2	4	0
Užívání* alkoholu (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Užívání* konopných látek (např. marihuana, hašiš) (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Užívání* dalších návykových látek (např. extáze, pervitin atd.) (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Závislostní chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.) (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	0	3	0

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Suma řádků	0	3	12	18	2	15	7	21	3

Z tabulky výše je patrné, že největší podíl na RCH na naší škole mají stále špatní vztahy mezi žáky. Toto chování se objevuje napříč všemi ročníky. Nejvíce se však řešilo ve 4. ročníku. S tím jde ruku v ruce také ostrakizace (tedy vyloučení jedinců z kolektivu), které je ale méně časté. Dále se nám pak na konci školního roku objevilo kouření elektronických cigaret, a to jak mimo školu, tak v budově školy. Toto RCH jsme řešili především v rámci 6. ročníku, kde se objevila také distribuce el. cigaret mezi ostatní žáky školy. V neposlední řadě také pozorujeme nárůst závislostního chování pro nelátkové závislosti, a to zejména v případě hraní počítačových her.

5.5. SWOT analýza

Silné stránky:

- Dobré klima školy – vstřícný vztah učitel-žák, učitel-rodíč.
- Vedení školy, podpora učitelů ze strany vedení, možnost se realizovat, ocenění práce.
- Silnou stránkou naší školy je funkční školní poradenské pracoviště – spolupráce pedagogů se ŠPP je na velmi dobré úrovni.
- Pravidelné schůzky členů ŠPP – vždy jedenkrát týdně.
- Spolupráce ŠPP a pedagogů s poradenskými zařízeními (PPP a SPC ÚO, SVP Alfa, OSPOD, atd.).
- Spolupráce s organizacemi poskytujícími preventivní programy (především PPP a SPC ÚO, Semiramis).
- TU zařazují jednotlivá preventivní témata (dle ročníku) do svých třídnických hodin, úzce spolupracují s rodiči v rámci svých konzultačních hodin a na třídních schůzkách a při případných problémech využívají podporu týmu ŠPP.
- Sdílení zkušeností mezi pedagogy – předávání informací o žácích, včasné řešení problému.
- Dobrá komunikace se zákonnými zástupci.
- Respekt k potřebám jedince, jeho rodiny, jejich problémům.
- Společné akce školy (Dětský den, Sportovní den, Brannballový turnaj atd.).
- Sportovní aktivity školy – škola se zapojuje do sportovních soutěží, pořádá vlastní

sportovní akce.

- Volnočasové aktivity – nabídka doučování, kroužek vaření, koumák atd.
- Práce školního parlamentu.
- Dobrá vybavenost školy – nově zrekonstruované vnitřní prostory (jazyková učebna, přírodovědná učebna), interaktivní tabule, 3D tiskárna, tablety atd.
- Dostatečné množství pomůcek, které se stále doplňují.
- Využití počítačové techniky při vyučování (internet, výukové programy, interaktivní tabule).
- Provázanost MŠ a ZŠ.
- Prezentace školy – webové stránky, nástěnky, akce pro rodiče a žáky, účast na soutěžích, účast na akcích (Vánoční zpívání), organizace Dětského dne, prezentace školy v městských novinách.

Slabé stránky:

- Nižší zájem pedagogů o vzdělávací programy v oblasti primární prevence.
- U několika žáků 2. stupně se vyskytují projevy netolismu, u chlapců (hraní počítačových her do noci) i u dívek (příliš mnoho volného času stráveného na sociálních sítích) → velká únava, nesoustředění, izolace, nepřipravenost do výuky atd. → neefektivní kooperace s rodičem.
- Častá je absence ve výuce některých žáků 2. stupně → možné skryté záškoláctví
- Problematika alkoholu (konzumace alkoholu v budově školy) a také elektronických cigaret u žáků 2. stupně – el. cigarety se vyskytly u žáků 6. ročníků (což je velmi brzy).
- Docházelo ke kouření el. cigaret v budově školy a také k distribuci a prodeji elektronických cigaret u žáků 6. ročníku.
- Chybí psycholog.

Příležitosti:

- Budování kvalitnější spolupráce a komunikace s rodiči založené na společné důvěře.
- Zaměřit se prevenci užívání cigaret (především nastítnit riziko el. cigaret jakožto nového fenoménu).
- Informovat se o novinkách v oblasti prevence – být o krok napřed.
- Další vzdělávání pedagogů v oblasti prevence.

Hrozby:

- Stěhování žáků či přechod na jinou školu může negativně ovlivnit klima třídy.
- Přehlížením kázně žáků – mohou později vznikat složitější výchovné problémy.
- Špatná komunikace s rodiči.

5.6. Dokumentace

ŠMP shromažďuje veškeré informace a zpětné vazby v průběhu MPP v daném období, eviduje výskyt rizikových forem chování u jednotlivých žáků tříd. Vede si Deník ŠMP, ve kterém si tyto informace průběžně zaznamenává. Dokumentace obsahuje i záznamy o rozhovorech se žáky, rodiči. Její vedení se opírá o závaznou směrnici školy o oběhu informací ve škole a směrem mimo školu (s rodičovskou a odbornou veřejností). V závěru školního roku ŠMP vypracovává na základě dokumentace, a především podkladů od třídních učitelů záznam do Evidence preventivních aktivit (SEPA). Tento dokument je v tištěné verzi u ŠMP. Evaluace MPP je součástí závěrečné zprávy školy.

Program zpracoval/a:

Bc. Vendula Kolísková

vendula.koliskova@tgm-svitavy.cz

Razítko a podpis ŘŠ:

Mgr. Jiří Sehnal, DiS.
jiri.sehnal@tgm-svitavy.cz

Ve Svitavách, dne 31. 8. 2023